

liv.

Klara bakom kulisserna

Sid 18-19

**Svenska
kyrkan**

Tänd ljus i mörkret
Sid 10-11

Hitta viloplatsen

Kanske vill du tända ett ljus på någon släktings eller bekants grav – men du vet inte var på kyrkogården den finns? Då är det bra att de digitala söktjänsterna kan hjälpa dig att hitta.

Sid 8-9

Innehåll

Nr 4 2025

4-6. Varför gör vi såhär, egentligen?

Adventsstjärnan hämtas. Ljusstakar dammas av. Julbord planeras. Behövs en mistel? Vad är meningen med allt?

7. Hur skapar man glädje?

David Ekström, som till vardags återfinns på kommunens marknadsenhet, funderar över en grundläggande fråga.

12-13. Vägen och vännen

Charlotte Frycklund är nätpräst i Svenska kyrkan. Men ibland blir livet "afk" väldigt påtagligt även för henne.

16. Hur gick det i kyrkovalet?

Se bl.a mandatfördelningen i våra pastorat och församlingar.

18-19. Bakom kulisserna i heliga rum

Ny serie: Yrken i kyrkan. Först ut är Klara Lundmark, kyrkvaktmästare i Bureå församling.

24. Jul tillsammans

Är barnen utflugna? Livskamraten borta? Eller finns det bara en längtan att fira jul i ett större sammanhang?

VIK. ANSVARIG UTGIVARE

Annika Lundström

REDAKTÖRER

Janne Lindberg, Linda Randgard,
P-O Sjödin

GRAFISK PRODUKTION

Svenska kyrkan Skellefteå

OMSLAGSFOTO

Patrick Degerman

REDAKTIONSRAÅD

Sara Pettersson, Robert Koss,
Annika Lundström, Lars Elveros,
Lasse Forslund, Tom Randgard,
Martina Fältskytt och
redaktörerna

E-POST REDAKTION

magasinetliv@
svenskakyrkan.se

KONTAKT

Bureå församling
Skärvägen 2A
932 52 Bureå
0910-70 80 60 (Exp)
burea.forsamling@
svenskakyrkan.se

Burträsk-Löfvångers pastorat
Kyrkogatan 1
937 31 Burträsk
0914-437 00 (Exp)
burtrask.forsamling@
svenskakyrkan.se

Prästgårdsvägen 16
932 61 Löfvånger
0913-100 23 (Exp)
lovanger.forsamling@
svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan Skellefteå
Storgatan 63
931 34 Skellefteå
0910-70 84 00 (Vx)
skelleftea.pastorat@
svenskakyrkan.se

HEMSIDA

svenskakyrkan.se/skelleftea/liv

TRYCKERI

Ågrenshuset

VAD GÖR DIG GLAD?

Det finns en stilla sorts glädje som inte ropar högt. Den bor inte nödvändigtvis i julklappar, utan i *ljusen* som tänds ett i taget. I väntan som får ta tid. I orden vi hört förut, men som kanske aldrig har känts så aktuella som nu:

“Ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.” (Joh 1:5)

När året vänder mot mörker söker vi ljus — och kanske är det just där glädjen bor. I början på något nytt, i en längtan som väcks till liv. Advent handlar om att vänta, men också om att hoppas. Och ibland, när vi hjälps åt att tända ljuset, blir väntan lättare.

I det här numret får du möta flera olika sorters ljus. Klara i Bureå tänder det bokstavligt när hon förbereder kyrkan inför gudstjänst och helg. Hon påminner oss om att varje ljus kan vara någon annans tanke, någon annans minne. David Ekström skriver om glädjen i att mötas — om Den stora grannfesten, och hur något så enkelt som ett hej kan få en hel stad att lysa lite starkare. Charlotte berättar om vägen som ibland växer igen av oro och stress, och om hur Gud möter oss med kärlek när vi själva tappat riktningen.

Vi får också blicka längre ut — till unga vuxna som samlas för fred och framtidstro, till människor som med handlingar och ord vill sprida ljus i mörkret. Och till sist, på sista sidan, finns en inbjudan: Jul tillsammans. För det är ju där glädjen bor — i gemenskapen, i delandet, i ljuset som tänds för någon annan.

Så, vad gör dig glad?

Kanske just detta: att ljuset alltid hittar en väg. Även i dig.

Redaktionen

2

4

6

7

1

Julkrubban

Vi plockar fram Maria, Josef och barnet, samma figurer, samma plats, varje år. Den berättar julens kärna: att Gud blir människa – i ett stall, i det lilla.

3

5

VARFÖR GÖR VI
SÅHÄR, **EGENTLIGEN?**

ALLT DET DÄR VI GÖR – *utan att riktigt veta varför*

VI HÄNGER UPP STJÄRNAN, TÄNDER LJUSEN, MUTTRAR ÖVER GLÖDLAMPORNA SOM INTE FUNKAR I ADVENTSLJUSSTAKEN... KANSKE GÖR VI DET PÅ RUTIN – FÖR ATT DET HÖR TILL. MEN BAKOM VARJE DETALJ FINNS EN BERÄTTELSE, SYMBOLER SOM BÄR PÅ MER ÄN PYNT OCH NOSTALGI. DE VITTNAR OM LÄNGTAN OCH TILLHÖRIGHET, OM LJUS I MÖRKRET, HOPP SOM TÄNDS OCH LIV SOM BÖRJAR OM.

KANSKE ÄR DET DÄRFÖR VI FORTSÄTTER – ÅR EFTER ÅR – ÄVEN NÄR VI GLÖMT VARFÖR.

TEXT: Linda Randgard

2. Stjärnan i fönstret

Vad vi gör: Hänger en stjärna i fönstret i slutet av november.

Vad vi tror: I vintermörkret ser vi stjärnorna bättre, och det är fint att låta en lysa även hemma.

Vad det egentligen handlar om:

Den symboliserar Betlehemsstjärnan som ledde de vise männen till Jesus. Den lyser i mörkret – bokstavligen och bildligt – Kristus är världens ljus. Att vi ibland kallar den julstjärna är lite språkligt slarv – den hör till adventstiden, väntans tid före jul.

3. Misteln i dörröppningen

Vad vi gör: Hänger en mistel i dörröppningen och pussas under den.

Vad vi tror: En gullig, lite brittisk romantikgrej?

Vad det egentligen handlar om:

Misteln var helig redan i fornnordisk mytologi, men fick i kristen tolkning betydelsen av försoning och fred. En omfamning under misteln kan ses som en spegling av julens kärleksbudskap – Gud sänder sin son till världen. Misteln är i grunden ett slags "fridssymbol" – kom ihåg det innan du överraskningspussas någon på julfesten – det kan ha rakt motsatt effekt!

4. Den elektriska ljusstaken

Vad vi gör: Ställer en ljusstake i fönstret.

Vad vi tror: Den lyser upp hemtrevligt.

Vad det egentligen handlar om:

Ursprungligen en *menora*, den judiska sjuarmade ljusstaken som symboliserar Guds närvaro. I kristen tradition blev den en symbol för Jesus som ljuset i mörkret och lyser än idag både som fysisk kontrast till vintermörkret och som tecken på hoppet om frälsning.

5. Det dignande julbordet

Vad vi gör: Lassar fram mer mat än någon kan äta!

Vad vi tror: Något som lever kvar från bondesamhällets årsslut.

Vad det egentligen handlar om: Julbordet var mycket riktigt årets största måltid – men också teologiskt laddat: ett försmak av den himmelska festmåltiden. Överflödet blev ett uttryck för tacksamhet över Guds godhet och gåvor.

6. Adventsljusstaken

Vad vi gör: Tänder ett nytt ljus varje söndag i december.

Vad vi tror: Vi räknar dagarna till julafton.

Vad det egentligen handlar om: En modern tradition med stark symbolik: varje ljus representerar en advents-söndag – väntan, förberedelse, glädje och frälsning. I vissa traditioner har varje ljus dessutom ett namn: profeternas, herdarnas, ängelnas och Kristusljuset.

7. Julbocken

Vad vi gör: Ställer fram en halmbock, ofta nära granen.

Vad vi tror: Något gammalt och bondesymboliskt.

Vad det egentligen handlar om: Bocken har förkristna rötter kopplade till Tors bockar, men i kristen tid omtolkades den till en symbol för herdarna – eller till syndabocken, Jesus som tar på sig världens synder. I vissa delar av Sverige var det dessutom julbocken, inte tomten, som delade ut gåvorna. Här möts hedniskt och kristet på ett väldigt konkret sätt. Det är blandningen som gör att nästan ingen längre vet varför bocken står där...

FOTO: freepik.com samt Patrick Degerman

Hur skapar man glädje?

Glädje är en känsla, en av de mest önskvärda känslorna, en känsla som ger trygghet, harmoni och ett välbefinnande. Det här är en känsla som alla borde få ha, ja egentligen hela tiden. Men tyvärr är det inte så.

Hur skapar man då glädje? Där är svaret oerhört personrelaterat. En del blir glad av träning, andra blir glada av musik, mat, naturen eller att solen lyser på morgonen. Personligen tror jag att ett sammanhang eller en relation är det absolut viktigaste för glädje. Att helt enkelt ha någon att dela sin glädje med. Ni vet, delad glädje är dubbel glädje.

Att få träna ihop i ett lag, att dansa till musik i en grupp, att äta middag eller ta en promenad tillsammans med en vän i ett höstfärgat Skellefteå.

Ensamhet är sällan förknippat med glädje. Därför är det viktigt att vi tar hand om varandra. Att vi ger alla möjlighet att dela glädjen med någon annan. I mitt yrke träffar vi människor som är ensamma. Det kan handla om nyinflyttade till Skellefteå som letar en social ö där de får bli en del av glädjen. Men det kan också vara en människa som förlorat sina vänner och inte hittat en ny kontext i livet.

Vi på marknadsenheten skapade Den stora grannfesten i Skellefteå då vi tror att invånarna i vår kommun förstår vikten av att umgås, lära känna våra närmaste grannar, utforska varandras intressen, eller lära oss om andra kulturer och helt enkelt göra saker tillsammans. De slutade med att 254 grannfester – där alla var inbjudna – hölls samma kväll i Skellefteå. Därifrån vittnas de om att grannsämjan blev bättre redan när förberedelserna tog fart. Men också att folk fick nya vänner och att man helt känner sig mer trygg i sitt hem. Alla är glädjefaktorer.

Tanken är att detta ska bli en tradition som många ska ha glädje av i Skellefteå. Och vi är redan en bra bit på väg efter första året.

Men de stora gesterna eller festerna är inte de viktigaste. Det räcker väldigt långt med att du säger hej till någon du träffar. Det innebär känslan av glädje för många. Kom ihåg det.

David Ekström, kommunikatör på marknadsenheten, Skellefteå kommun.

Söktjänster på internet

VILL DU HITTA EN GRAV – MEN VET INTE VAR DU SKA BÖRJA? I DAG FINNS FLERA DIGITALA SÖKTJÄNSTER SOM GÖR DET ENKLARE ATT HITTA EN PLATS, ETT NAMN ELLER EN BERÄTTELSE. HÄR ÄR NÅGRA SÄTT ATT BÖRJA SÖKA.

TEXT & FOTO: P-O Sjödin

Det finns flera hemsidor att välja mellan. De olika programvaruföretagen har olika webbaserade tjänster till sina kunder kyrkoförvaltningarna. I många fall är dessa helt gratis att använda för den stora allmänheten.

Gravar.se är, enligt egen uppgift, Nordens största söktjänst för gravplatser och gravsatta på nordiska kyrkogårdar. Systemägaren, som har rötterna i Umeå, menar att man kan söka bland 2 979 421 gravsatta på 2 055 kyrkogårdar i hela Norden.

Många större kyrkogårdsförvaltningar använder en tjänst som heter **svenskagravar.se** och här finns, enligt systemägaren, omkring 2,5 miljoner gravsatta på över 350 kyrkogårdar.

Ofta får den som söker efter någon avliden på dessa och liknande tjänster även fram en så kallad gravkarta – som till exempel på **webbkarta.agrando.se** – så att det blir ännu lättare att hitta gravplatsen på kyrkogården.

Sveriges Släktforskarförbund har en sökbar databas över gravstenar – **rotter.se/gsi** – med löpande dokumentation av gravstenar i form av fotografier. Gravstensinventeringen innehåller 564 549 gravstenar med 1 230 148 personer bevarade sedan 1979.

Databasen **Begravda i Sverige 2**, som är ett samarbetsprojekt mellan släktforskarförbundet och Sveriges kyrkogårdsförvaltningar, innehåller sammanlagt 6,4 miljoner begravda på cirka 3 000 kyrkogårdar fram

FÖR SÄKERHETS SKULL!

TEXT OCH FOTO: P-O Sjödin

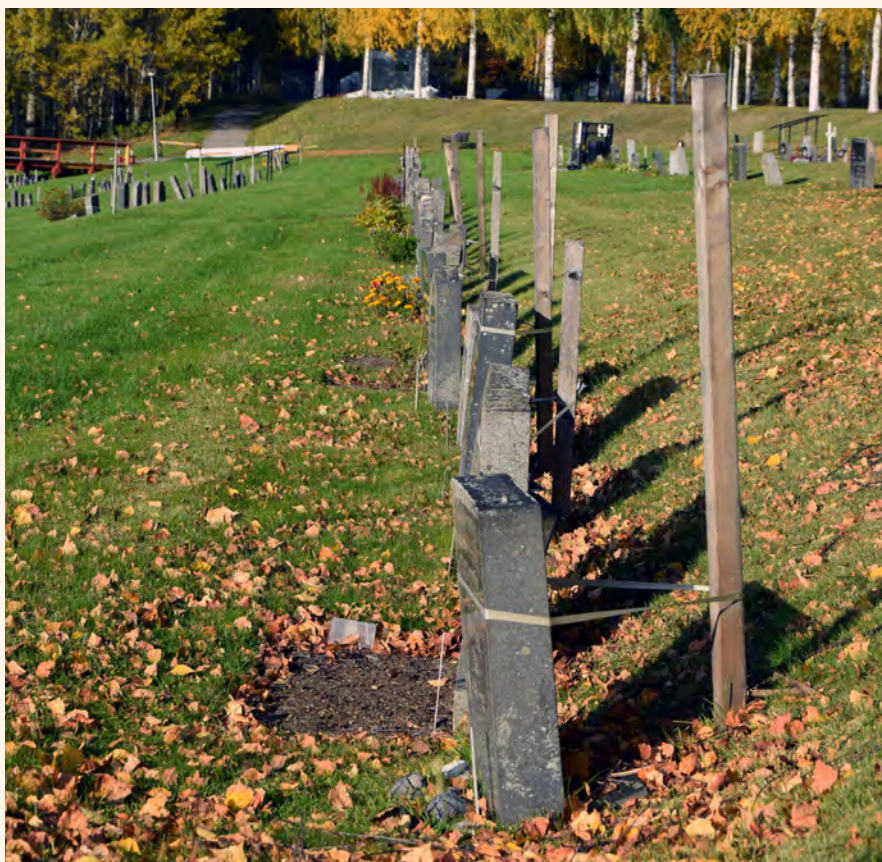
VARJE HÖST DYKER DE UPP – SMÅ TRÄKÄPPAR SOM STÖTTAR LUTANDE GRAVSTENAR. BAKOM DEM FINNS ETT ARBETE SOM GÖR KYRKOGÅRDARNA SÄKRA FÖR ALLA SOM BESÖKER DEM.

För att säkerställa tryggheten på kyrkogårdarna måste alla församlingar och pastorat i Svenska kyrkan regelbundet genomföra så kallade belastningsprov på gravstenar och andra gravanordningar. Provet testar att stenen står stadigt och uppfyller Centrala Gravvårdskommitténs krav – bland annat att den ska tåla en tryckbelastning på 35 kilo samt ha två stycken rostfria dubbar som förankrar den med eventuell sockel.

Om en gravanordning inte klarar testet kontaktas gravrättsinnehavaren, som ansvarar för att åtgärda problemet.

Tills dess att stenen är säkrad stöttas den med "käppar" eller läggs tillfälligt ner på marken för att inte riskera att välta.

Gravrättsinnehavare som behöver hjälp rekommenderas att kontakta en gravstensfirma eller liknande företag för rådgivning och säkring.

"Käpparna", som visar att en gravanordning inte har klarat av belastningsprovet, växer upp som svampar ur jorden på många kyrkogårdar under hösten.

till våren 2012. Förbundet lanserade dessutom en ny databas år 2018 – **Sveriges dödbok 7 1860-2016 slutversion** – och den innehåller cirka 13 miljoner poster för perioden 1860-2016.

Bakom alla siffror finns många berättelser – för varje namn på skärmen finns en människa som en gång levde här. Har du rötterna utanför Sverige behöver du så klart ta till andra verktyg än de svenska arkiven. Ett tips är då att söka på Google efter släktforskarföreningar i det aktuella landet.

Lycka till – kanske hittar du mer än du trodde!

SPRID LJUS I MÖRKRET

TEXT: Act Svenska kyrkan
FOTO: Fredrik Bengtsson

Vi lever alla under samma himmel, men verkligheten ser olika ut. I natt vaknar miljontals människor till ljudet av krig och konflikt.

Just nu pågår omkring 200 väpnade konflikter i världen. En fjärdedel av jordens befolkning lever i konflikt-drabbade områden.

Som världsvid kyrka och internationell biståndsaktör har Act Svenska kyrkan unika möjligheter att skapa förändring. Tillsammans med lokala kyrkor, organisationer och människorättsförsvarare agerar Act för fred.

Julinsamlingen pågår mellan första advent och trettondedag jul.

Sprid ljus i mörkret!
Swisha din gåva till 900 1223.

VÄGEN OCH VÄNNEN

TEXT: Charlotte Frycklund, nätpreäst Svenska kyrkan

FOTO: Lena S/Mostphotos/Ikon

En obestämd oro i mitt inre. Jag sökte mig hit, för här är det fridfullt. Men nu är jag osäker på om jag gjort rätt, för trots att själva kyrkan är lugn och stilla så skriker det inom mig. Jag vet inte om det är dåligt samvete eller en stressreaktion, men jag vet att när allt annat tystnar, hörs mina inre slitningar desto mer.

Jag läser temat på söndagen på det lilla bladet jag fick när jag kom in i kyrkan: "Bana väg för Herren".

Jag vänder och vrider på det där jag sitter i kyrkbänken. Det som fyller mig nu är julstress. Allt som måste göras klart, allt som måste göras magiskt. Allt som ligger framför mig. Planer, relationer, förberedelser. Mycket att göra. Det är en väg att bana, det med, en väg genom bråte och fylld av oro.

Det kanske inte är Herren som behöver en väg, utan jag. En väg ut ur allt vardagstjafs, mot julens sanna budskap. En väg ur kaos, mot ljus. Ur ensamhet, mot glädje.

Gudstjänsten går vidare. Adventspsalmer. Doften av kaffe som bryggs längst bak i kyrkorummet. Orgeltoner. Bibeltexter. Predikan. Jag hör inte orden, för mina

egna tankar uppfyller mig, men jag känner stämningen. Och ånyo övermannas jag av allt som behöver bli färdigt.

Jag känner att det trassliga, det till synes ogenomträngliga, det svåra, håller mig fast. Jag förstår inte hur det här har gått till. I början av hösten var allt så klart och vackert, så begripligt och enkelt, så välstädat. Och nu, när den mest välstädade och hemtrevlighetskrävande av alla högtider kommer, så är vägen allt annat än röjd.

Kan min röjda väg ha vuxit igen? Snöat igen? Kaosat igen? Det kanske är underhållet av vägen som inte är bra. Jag vet att jag har låtit vissa saker gro över min omsorgsfullt skapade väg till frid. Någon slags andligt ogräs, med långa spröt och ogenomträngligt rotsystem.

Under förbönen gör jag mentala listor – mycket att göra, en väg som måste röjas. En väg som måste till. För att julen ska bli, för att Jesus ska komma.

Så hör jag plötsligt kyrkvärdens ord, bönen ord, den återkommande delen av förbönen. Hon säger: "Tack för att du hör vår bön" och församlingen svarar "Och möter oss med kärlek."

Om och om igen kommer det, som en refräng i bönen, "Och möter oss med kärlek".

De orden blir som ett ljus mitt i mörkret, en sol mitt i natten. Så är det ju. Gud möter oss med kärlek. Det är inte en väg som jag måste röja. Det är en väg som vi gör tillsammans, Gud och jag, och när den gror igen, när jag inte orkar röja själv, då har jag hjälp av en expert på röjning.

När välsignelsen avslutar vår gudstjänst sköljer den över både mig och min väg. Det är som ett nytt ljus över det som är smågrått och ingrott, som gör att jag inte ser det jag sitter fast i. Istället ser jag min medvandrare, min ledsagare, min väg och mitt mål. Den Gud som orkar när jag inte gör det. Den Gud som möter oss med kärlek.

Jag reser mig upp. Min väg förde mig hit idag. Det var tur det, för annars hade jag fastnat i en kurva utan sikt. Vägen är inte slut, och kanske har jag inte så bra sikt framåt. Men för mig är det en hjälp att känna att jag inte är ensam på vägen. Det är inte bara min väg. Gud bygger den, och underhåller den, tillsammans med mig.

Och möter oss med kärlek.

FRAMTIDEN ÄR REDAN HÄR

UNDER TRE DAGAR FICK UNGDOMAR OCH UNGA VUXNA FRÅN HELA LANDET TRÄFFA SVENSKA KYRKANS SAMTLIGA BISKOPAR FÖR GEMENSKAP OCH SAMTAL. RESULTATET? NYA INSIKTER, OVÄNTADE VÄNSKAPER – OCH EN KÄNSLA AV ATT FRAMTIDEN FAKTISKT ÄR MÖJLIG.

TEXT: Annika Selin FOTO: Ida Marcusson

ETT MÖTE OM FRED OCH FRAMTID

Omkring trettio unga från Luleå stift deltog i Biskoparnas ungdomsmöte i Stockholm, 22–24 augusti 2025. De fick delta i workshops, gudstjänster och samtal på temat Guds fred – och möta unga kristna förebilder, sjunga, mingla och lyssna till biskoparnas egna berättelser om deras kallelser och väg till kyrkan. Maja Lundh från Lycksele var en av deltagarna:

– Det var väldigt fint att höra biskoparnas personliga berättelser, och att vi pratat om fred har varit särskilt viktigt nu när världen ser ut som den gör, säger hon.

TILLSAMMANS MED BISKOPARNA

Under dagarna fick de unga prata med biskoparna om hur det är att vara ung och troende idag. De fikade, hängde och målade biskopsvapen och tygkassar – tillsammans med biskoparna.

Olle Nilsson från Vännäs var också med:

– Det var både roligt och lärorikt att få träffa biskoparna – och se att de bara är

människor. Det var också intressant att höra vad som händer för oss unga i de olika stiftet, säger han.

KRAFT INFÖR FRAMTIDEN

Svenska kyrkans biskopar bjöd in de unga för att samla kraft inför framtiden – och för att visa att tillsammans är vi många och kan göra skillnad för varandra och världen.

Luleå stifts biskop Åsa Nyström säger att hon tycker att det blev en väldigt bra helg:

– Det är en stor glädje att så många unga och unga vuxna samlades, och jag tror att de allra flesta fick en väldigt positiv upplevelse. Det är stort att så många unga kristna från hela landet fått mötas.

De unga bodde hos olika församlingar i Stockholm under dagarna.

– Vi fick ett väldigt fint bemötande från värdförsamlingarna som tog emot oss för övernattnings och frukost – för vår del Oscars församling, säger biskop Åsa.

KANSKE ETT STARTSKOTT

Stiftsadjunkt Ida Marcusson, med ansvar för unga vuxna i Luleå stift, deltog också på mötet:

– Det är viktigt att unga vuxna runt om i landet får mötas i en större gemenskap. Jag hoppas att detta är startskottet för något återkommande. Det är viktigt att biskoparna visar att unga vuxna är viktiga. Att unga får vara delaktiga stärker Svenska kyrkan, säger hon.

TILLSAMMANS FÖR FRED

Samtidigt som Biskoparnas ungdomsmöte hölls i Stockholm anordnade Sveriges kristna råd en fredsmanifestation i Kungsträdgården. De unga från mötet deltog:

– Många räds framtiden och hur det ska gå. Att ha en fredsfestival ger ett hopp, säger Maja Lundh.

På bilden: Luleå stifts biskop Åsa Nyström och Stockholms stifts biskop Andreas Holmberg i samtal med ungdomar under Biskoparnas ungdomsmöte.

*"Att vi pratat om fred har varit särskilt viktigt –
nu när världen ser ut som den gör."
— Maja Lundh, Lycksele*

Nya församlingsråd tar form

ARBETET MED ATT VÄLJA NYA FÖRSAMLINGSRÅD TILL ALLA FÖRSAMLINGAR SOM SAMVERKAR I PASTORAT HAR NU TAGIT FART.

TEXT: P-O Sjödin

Varje församling som ingår i ett pastorat ska ha ett församlingsråd som sin styrelse. Ett fungerande råd är en nyckel för att – med lokal kännedom och engagemang – skapa delaktighet och sammanhang i församlingen.

Församlingsrådets ledamöter och ersättare väljs av kyrkofullmäktige vid ett extrainsatt möte i december. Inför valet hålls ett eller flera så kallade öppna nomineringsmöten, där alla röstberättigade medlemmar kan vara med och nominera kandidater till församlingsrådet.

Det sittande kyrkorådet, som är församlingens verkställande organ, ansvarar för att nomineringsmötena genomförs inför valet i kyrkofullmäktige.

Kyrkofullmäktige beslutar därefter för vilken tid ledamöter och ersättare i församlingsrådet ska väljas – huvudregeln är en mandatperiod på fyra år.

Det är också kyrkofullmäktige som bestämmer hur många ledamöter och ersättare rådet ska ha, minst sex personer (fyra ledamöter och två ersättare).

Alla församlingar i Skellefteå pastorat har bjudit in till öppna nomineringsmöten söndagen den 7 december i anslutning till gudstjänsten. I Burträsk-Lövångers pastorat genomfördes de öppna nomineringsmötena under första halvan av november.

Ökat valdeltagande i Luleå stift

18,06 procent av de röstberättigade i Norrbotten och Västerbotten deltog i valet till stiftsfullmäktige. Det är en ökning med 0,43 procent jämfört med valet 2021.

Den preliminära sammanräkningen gjordes på valnatten. Dagen därpå hämtades allt valmaterial av Luleå stift, som kontrollräknade rösterna och lade till brev- och förtidsröster som inte fanns med i vallokalerna, samt räknade personrösterna (kryssen).

I valet till det regionala stiftsfullmäktige deltog 17,22 procent i Norrbotten (2021: 17,10 procent) och 18,85 procent i Västerbotten (2021: 18,15 procent).

Det nyvalda stiftsfullmäktige består av 28 kvinnor och 23 män.

Valresultat Stiftsfullmäktige:

Nomineringsgrupp	Mandat 2026-2029
Arbetarepartiet – Socialdemokraterna	21
Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan	9
Centerpartiet	5
Vänstern i Svenska kyrkan	4
De gröna i Svenska kyrkan	3
Borgerlig kristen samverkan	2
Frimodig kyrka	2
Himmel och jord	2
Sverigedemokrater i Svenska kyrkan	2
Fria liberaler i Svenska kyrkan	1

Mandat i kyrkofullmäktige 2026-2029

Skellefteå pastorat

Arbetarepartiet – Socialdemokraterna	17
Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan	12
Centerpartiet	4
Vänstern i Svenska kyrkan	4
Borgerlig kristen samverkan	2
Himmel och jord	1
Sverigedemokrater i Svenska kyrkan	1

Burträsk-Lövångers pastorat

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan	10
Arbetarepartiet – Socialdemokraterna	8
Vänstern i Svenska kyrkan	1

Bureå församling

Kyrkan och du i Bureå församling	8
Arbetarepartiet – Socialdemokraterna	6
Vänstern i Svenska kyrkan	1

A woman with long blonde hair and a man with a grey beard and glasses are looking at each other on an ice hockey rink. They are both wearing black and yellow Swedish national ice hockey jerseys. The man's jersey has 'CCM' and a large yellow star with 'SVERIGE' and '1921' on it. The woman's jersey has 'HOL' and 'SK' visible. The background shows the ice rink and stadium seating.

Faceoff

— möten ansikte mot ansikte

Svenska
kyrkan

Yrken i kyrkan

BAKOM KULISSERNA I HELIGA RUM

TEXT: Janne Lindberg FOTO: Patrick Degerman

Det är eftermiddag i Bureå. Frosten glittrar i solen på gravbacken när Klara Lundmark kliver ner från traktorn. Hon har redan hunnit prata med en begravningsbyrå, svara på mejl och börja planera hur kyrkan ska ställas i ordning inför första advent.

– En vanlig dag? Den finns nog inte, säger hon med ett leende.
– Man får vara beredd på att planera om. Ibland dyker något nytt upp, då gäller det att ställa om och hitta lösningar.

BAKOM KULISSERNA

För några veckor sedan var det allhelgonahelg. När många av oss tände ljus på Alla helgons dag hade Klara och kollegorna redan länge arbetat med att skifta kyrkogårdens kläder – från sommarens blomsterprakt till höstens och vinterns stillsamma toner. Ljungen tar vid där begoniorerna stått, och gravarna får nytt liv i dämpade färger.

För varje granris, varje lykta, varje ljus som tänds växer en känsla fram: att det här är en plats som bär människors saknad med varsam hand.

– Det är en helg som betyder mycket. Vi vill att alla anhöriga ska känna sig hedrade över att deras närstående vilar här. Det är nog det viktigaste i mitt jobb – att människor känner sig välkomna och nöjda.

När december kommer fylls kyrkan av musik, ljus och förväntan. Då är det Klaras uppgift att se till att allt fungerar – tekniken, ljusen, krubban, stämningen.

– Det är mycket som händer bakom kulisserna för att allt ska flyta.

– Det är det fina –
att få vara en
liten del av
något större.

NÄR KYRKOGÅRDEN BLOMMAR

Om vintern handlar mycket om snö och ljus, så handlar sommaren om liv.

– När sommarblommorna kommer, då är det fest! Att plantera, kombinera färger, se hur allt växer fram – det är nog min favoritperiod. Och sommarjobbarna livar verkligen upp kyrkogården. Hon skrattar.
– Kyrkogårdsskämt – du vet.

KYRKORUMMET OCH STILLHETEN

Vi lämnar kyrkogården och åker upp till Bureå kyrka, arkitekten Fredrik Falkenbergs treskeppiga hallkyrka i nationalromantisk stil, som stått mitt i byn sedan 1920. Bara att kliva in väcker vördnad. Ett moln glider undan, och genom korfönstret strömmar ljuset in så att hela koret badar i varmt förvinterljus. När Klara jobbar helg är stunden före gudstjänst särskilt viktig.

– Att låsa upp kyrkan och förbereda i stillhet, det är något speciellt. Det är hedrande att få smycka ett rum som betytt så mycket för så många. Sen när människor fyller kyrkan och psalmsången börjar – den kontrasten är vacker.

OM DÖD OCH LIV

Att arbeta så nära livets slut påverkar synen på både döden och vardagen.

– Jag tror jag blivit mer van vid att prata om döden, att det inte är så farligt. Men också mer medveten om livet – att ta vara på tiden, att göra saker nu och inte sen.

MÄNNISKOR, INTE BARA MURAR

Det händer att besökare stannar till för att prata, och ibland blir det samtal som stannar kvar.

– Jag minns särskilt de gånger jag tagit mig tid att prata i stället för att hasta vidare. Det kan handla om sorg, ensamhet eller bara ett behov av att någon lyssnar. Att någon väljer att anförtro sin sorg till mig – det är stort. Och sen att vi kan hälsa och le mot varandra på Coop, det säger något om hur viktigt mötet är.

När arbetsdagen till slut är över, när kyrkdörrarna stängs och kyrkogården stillnar, då väntar ett annat liv. Kanske en promenad, kanske tystnad. Men det är just i kontrasten, mellan vardag och heligt, som kyrkvaktmästaren Klara trivs bäst.

– Det är det fina – att få vara en liten del av något större.

Kyrko- och kyrkogårds- vaktmästare...

...sköter församlingens fastigheter, begravningsplatser och praktiska arrangemang vid gudstjänster och andra sammankomster.

- 🔑 Fastighetsskötsel: Ansvara för församlingens byggnader och andra fastigheter.
- 🔑 Kyrkogårdsskötsel: Underhålla och sköta begravningsplatserna.
- 🔑 Praktiska arrangemang: Förbereda och genomföra praktiska moment vid sammankomster, som exempelvis gudstjänster.
- 🔑 Inventarieskötsel: Hantera och vårda kyrkliga föremål och textilier.

Du trivs med ett varierat och fysiskt arbete, ha ett sinne för ordning och kvalitet, samt god samarbetsförmåga. Du möter människor med respekt och omtanke och är en serviceinriktad del av församlingen.

svenskakyrkan.se/skelleftea/kyrkvaktmastare

Nominerad till årets bok

Hjortronmyren. Av Ulrika Lagerlöf.

Hjortronmyren, som är utgiven 2024 som första delen i serien Timmerfolk, är nominerad till årets bok 2025.

Boken tar oss med till Västerbottens inland på 1930-talet. Vi får följa Siv som vill bli lärarinna, men vars föräldrar inte har råd att låta henne studera. I stället får hon som tonåring ta plats som kocka i en skogshuggarkoja långt ute i skogen, ensam med tio män. Hon finner uppgiften övermäktig, men har inget annat val än att stanna och ta sig an arbetet. Bland männen i skogen hittar hon så småningom en ny tillvaro, hon stöter på motsättningar och svårigheter, men möter också kärleken.

Parallellt får vi följa Eva i nutid. Hon bor i Uppsala med sin son och jobbar åt ett

skogsbolag. Arbetet kräver att hon åker till sin farmor och farfars hemtrakter i Västerbotten för att hantera protesterna kring en planerad skogsavverkning. Där tvingas hon konfrontera hårt motstånd, men återknyter också kontakter från sin ungdom och får svar på frågor om sitt ursprung. Boken är välskriven, språket flyter och från första början griper berättelsen tag. Jag fångas av att få följa livet i skogshuggarkojan, hur Sivs liv formar sig och hur det hela vävs ihop med Eva i nutid.

Det faktum att författarens mamma kommer från Bastuträsk och att hennes mormor arbetat som kocka bland skogshuggare stärker historien.

Jag vill varmt rekommendera denna bok!
Margareta Holmlund

En välskriven och gripande berättelse.
Foto: Linda Broström

Stark läsupplevelse om kärlek och livsgnista

Hundra blommor – från fånge i krigets Syrien till frihetskämpe. Av Omar Alshogre.

Jag tillhör den skara människor som vaknar ganska tidigt på morgonen, och sedan många år är Martin Wicklins Söndagsintervju på P1 ett begär och en vana på söndagar kl 08.05.

En morgon i september gästade Omar Alshogre Wicklins studio. Jag hade aldrig hört hans namn, men han fångade snabbt mitt intresse. Han berättade om sin aktuella bok Hundra blommor – från fånge i krigets Syrien till frihetskämpe (2025), där han skildrar sin fängelsevistelse i Syrien och sin kamp för frihet i ett korrupt, brutalt och omänskligt land.

Wicklin frågade och Omar svarade. Jag blev alltmer fängslad, och redan samma dag hade jag tagit mig igenom halva boken. Det han beskriver är ett rent helvete, men han skildrar också total kärlek – kär-

leken till medfångarna – och detta drev mig vidare i min läsning till sista kapitlet.

Omar Alshogre beskriver hur han som tonåring fängslades första gången efter att ha deltagit i fredliga protester mot Assadregimen under den arabiska våren. Han frigavs den gången eftersom hans mamma hade vissa relationer inom säkerhetstjänsten. Protesterna fortsatte och han fängslades igen. Vi får en nykter bild av fångenskapen, av tortyren, svälten och förnedringen, men utan överdrifter.

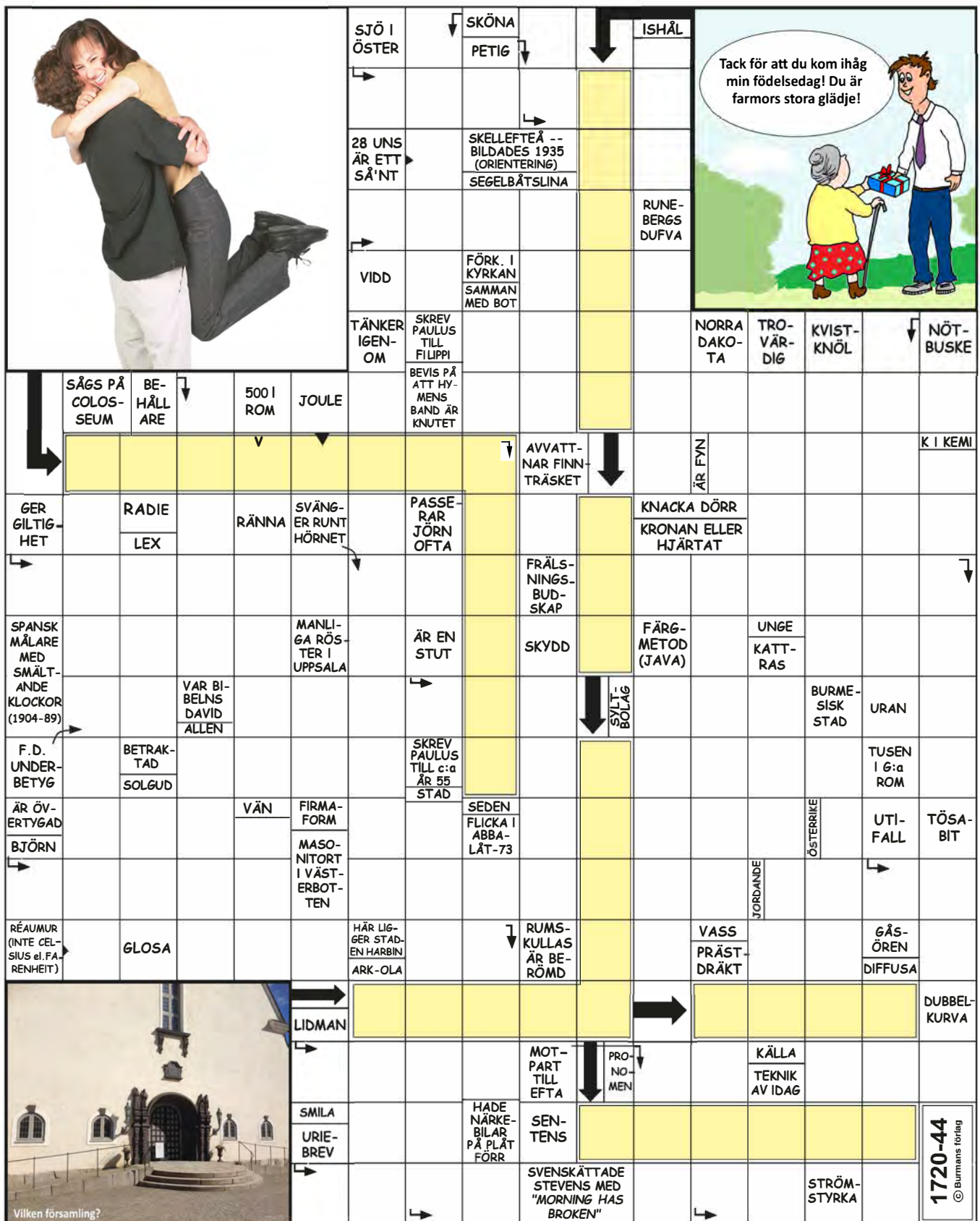
Författaren är snarare lågmäld mitt i allt det mörkaste mörka. Många av Omars medfångar dog i fångelset. Han överlevde mot alla odds, och kom slutligen till Sverige.

Kan man finna en mening under sådana

omänskliga former som i ett fängelse i en diktatur? Kanske. Kanske inte. Omar fann sin mening; att ge andra en chans att överleva, ett hopp. Han gav aldrig upp som många av hans medfångar. De hade förlorat allt. Ingenting fanns kvar för dem. Kärleken till medmänniskorna gav mening och hopp, även när världen runt omkring honom föll sönder.

Det som avslutningsvis gör Hundra blommor till en så stark läsupplevelse är alltså inte våldet och tortyren, utan kärleken och livsgnistan. Här ligger romanens styrka. Omars Alshogres röst kommer aldrig att dö och vi har mycket att lära av honom.

Lisa Larsson

Skriv ned orden från de färgade rutorna och skicka in dessa, namn, telefonnummer och adressuppgifter senast den 20/12 till: magasinetliv@svenskakyrkan.se alternativt Svenska kyrkan Skellefteå, Storgatan 63, 931 34 Skellefteå

Märk e-posten/kuvertet med "Korsord". Tre vinnare får fina Fairtrade-produkter.

Foto: Kristin Lidell/Ikon

Så mycket ljus!

Varje advent tänds ungefär **80 miljoner ljus** i svenska hem – bara under första helgen. Om alla dessa ljus stod i rad skulle de räcka hela vägen från Skellefteå till Sicilien!

(Källa: Energimyndigheten)

96 000

vuxna människor sjunger i någon av alla Svenska kyrkans körer. Det betyder att om vi samlade alla till en adventskoncert i Globen, så skulle den fyllas två gånger – bara av körsångarna! Det betyder också att du har goda chanser att gå på körkonsert i kyrkan under advent!

”Av allt löjligt i denna värld förefaller mig ingenting löjligare än att ha bråttom.”

*S. Kierkegaard
(1813-1855)*

Bäst med test

Kyrkans ljusstakar har sett sin beskärda del av glödlampor. Det gamla kyrkvaktmästartricket håller än: Använd ett 9 voltsbatteri för att testa lamporna! Lägg lampans botten mot ena polen på batteriet och sidan av sockeln mot den andra polen, så ser du vilka lampor du behöver byta ut och slipper kassera hela staken i onödan!

Stora julfrågan:

Vad är egentligen viktigast under advent och jul?

Enligt en uppdragsundersökning som Kantar Sifo genomförde 2023, tycker svenskarna att det bästa med julen varken är klappar eller mat – utan allt runt omkring. En tredjedel svarar förväntningarna före jul, lika många lugnet i mellandagarna.

Kanske säger det något: vi längtar mest efter tiden när allt får sakta ner.

Julen är bättre tillsammans

Fira jul tillsammans i en varm och välkomnande atmosfär, där vi tillsammans skapar nya minnen och upptäcker traditioner. Vare sig du är nyinflyttad, barnfamilj, ensam, äldre, ung eller bara vill uppleva gemenskap, så är du inbjuden att fira en jul tillsammans med andra.

Välkommen till Uppesittarkväll i Burträsk församlingshem 23 december kl. 18.00-21.00.

Välkommen till Stiftsgården, Brännavägen 25, julafton 24 december kl. 12.30-16.00.

Och välkommen till Lövångers församlingshem, annandagen 26 december kl. 12.00-15.00.

Läs mer: svenskakyrkan.se/skelleftea/jultillsammans

Liv ges ut av Svenska kyrkan i Skellefteå, Burträsk-Lövånger och Bureå. Magasinet innehåller information om begravningsverksamheten, där Svenska kyrkan har huvudmannaskap, och räknas därmed som samhällsinformation som går ut till samtliga adresser i kommunen.

Om du har frågor/synpunkter om Liv, tips på reportage eller liknande, maila oss på magasinetliv@svenskakyrkan.se

**Svenska
kyrkan**